

Sygn. akt VI U 934/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2013 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołań **T. G.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. :**

- z dnia 24 stycznia 2013 r., znak: (...)

- z dnia 25 lutego 2013 r., znak: (...)

w sprawie: **T. G.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, iż przyznaje wnioskodawcy

T. G. prawo do emerytury od dnia (...)

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej

do wydania decyzji.

Na oryginalnie właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 24 stycznia i 25 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu T. G. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2010 roku, nr 40, poz. 224/ i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołania od powyższych decyzji, wnosząc o ich zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołań, podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od dnia 15 listopada 1971 roku do dnia 17 czerwca 1972 roku, bowiem na świadectwie pracy za okres zatrudnienia w (...) w B. podano stanowisko pracy elektromonter, natomiast na świadectwie pracy w szczególnych warunkach podano stanowisko „ elektromonter-ładowacz akumulatorów”, nie powołano się także na zarządzenie resortowe. Nie uwzględniono również okresu zatrudnienia od dnia 27 maja 1975 roku do dnia 31 października 1983 roku w Przedsiębiorstwie (...) w B., z uwagi na brak w świadectwie pracy w warunkach szczególnych odpowiedniej pozycji i punktu zarządzenia resortowego odpowiedniego dla kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony T. G. (ur. dnia (...)), dnia 18 stycznia 2013 złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 27 lat i 26 dni w tym okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 11 lat, 7 miesięcy i 13 dni. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przez okres, co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony T. G. w okresie od dnia 27 maja 1975 roku do dnia 31 października 1983 roku był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w B.. Początkowo do dnia 31 grudnia 1976 roku ubezpieczony jeździł samochodem marki N. i zawoził pracowników do pracy, był to samochód poniżej 3,5 tony. Od dnia 1 stycznia 1977 roku ubezpieczony pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, jeździł samochodem marki S. oraz J.. Ubezpieczony przewoził trzodę chlewną i bydło, był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

- dowód: zeznania świadków: S. Ś., J. K., J. G. k. 43-44 akt sądowych, dokumentacja z okresu zatrudnienia k. 40 akt sądowych, zeznania ubezpieczonego k. 45 akt sądowych

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonego złożone na okoliczność charakteru wykonywanej pracy za wiarygodne, z zeznań złożonych przez świadków- byłych pracowników Przedsiębiorstwa (...) w B. wynika jednoznacznie, iż odwołujący od dnia 1 stycznia 1977 roku do końca zatrudnienia wykonywał pracę w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony. Należy wskazać, iż zarówno zeznania złożone przez świadków jak i ubezpieczonego znalazły potwierdzenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w /w przedsiębiorstwie. W piśmie z dnia 13 lipca 1979 r. Kierownik D. P. H. B. potwierdza, iż ubezpieczony kierował pojazdem ciężarowym marki S., a na wniosku z dnia 26 stycznia 1978 r. o przeszerogowanie kierowcy potwierdzono, iż T. G. przydzielono pojazd marki S. – skrzyniowy o dopuszczalnym ciężarze całkowitym mieszczącym się w granicach od 3,5 do 13 ton. Także w piśmie z 18.07.1980 r. kierownika Bazy J. E. Z. (dotyczącego udzielenia nagany T. G.) wspomina się o tym, iż jest on kierowcą samochodu marki J.. Podkreślić należy, iż okoliczność tę potwierdza także świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach (bez daty) wystawione ubezpieczonemu przez Przedsiębiorstwo (...) w B. (k. 15 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227 / oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.)

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w okresie od dnia 1 stycznia 1977 roku do dnia 31 października 1983 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kierowcy samochodu ciężarowego całkowitym ciężarze przekraczającym 3,5 tony, tj. wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 32 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” w dziale VIII poz. 2(-prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym, ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji z dnia 25 lutego 2013 r. organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 11 lat 7 miesięcy i 13 dni. Po dodaniu do niego 6 lat i 10 miesięcy zatrudnienia w szczególnych warunkach w Przedsiębiorstwie (...) w B. okres ten przekracza wymagane 15 lat pracy.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od spełnienia ostatniej przesłanki wymaganej do jego nabycia, to jest osiągnięcia wieku 60 lat z dniem 7 stycznia 2013 r.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno - rentowej FUS z urzędu orzekał w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia przedłożył wprawdzie świadectwo pracy w warunkach szczególnych, które z uwagi na ściśle określone wymagania formalne zostało zakwestionowane przez pozwanego.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym, jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia pracy w warunkach szczególnych.

SSO Janusz Madej